

Sygn. akt: VIII K 198/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu VIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Jędrzej Czerwiński

Protokolant sekr. sąd. Katarzyna Witkowska

w obecności oskarżyciela - Adama Lubińskiego

po rozpoznaniu dnia 16 marca 2016 roku

sprawy:

1. **W. D. s. J. i H. z domu M.,**

ur. (...) w T.

oskarżonego o to, że:

w dniu 15 grudnia 2015r. w pokoju nr (...) budynku socjalnego (...) przy ul. (...) w T., działając wspólnie i w porozumieniu z W. C. i P. Z. pobił Z. W., narażając go na wystąpienie skutku określonego w art. 157 § kk w ten sposób, że uderzał go pięściami po całym ciele oraz kopał, a także używał do zadawania ciosów niebezpiecznego przedmiotu w postaci drewnianego drąga, czym powodował obrażenia w postaci złamania końca dalszego prawej kości łokciowej oraz złamania prawego VII żebra i lewego X z obustronną odmą opłucnową, a nadto P. Z. i W. C. zadawali pokrzywdzonemu ciosy rękoma oraz nogami, przyczyniając się do powstania wymienionych wyżej obrażeń

tj. o przestępstwo z art. 159 kk

2. **P. Z. s. S. i S. z domu L. ur. (...) w T.**

oskarżonego o to, że:

w dniu 15 grudnia 2015r. w pokoju nr (...) budynku socjalnego (...) przy ul. (...) w T., działając wspólnie i w porozumieniu z W. D. i W. C. pobił Z. W., narażając go na wystąpienie skutku określonego w art. 157 § kk w ten sposób, że uderzał go pięściami po całym ciele oraz kopał, czym powodował obrażenia w postaci złamania końca dalszego prawej kości łokciowej oraz złamania prawego VII żebra i lewego X z obustronną odmą opłucnową, a nadto W. C. i W. D. zadawali pokrzywdzonemu ciosy rękoma oraz nogami, przy czym W. D. używał niebezpiecznego narzędzia w postaci drewnianego drąga, przyczyniając się do powstania wymienionych wyżej obrażeń

tj. o przestępstwo z art. 158 § 1 kk

3. **W. C. s. E. i Z. z domu Z., ur. (...) w T.**

oskarżonego o to, że:

w dniu 15 grudnia 2015r. w pokoju nr (...) budynku socjalnego (...) przy ul. (...) w T., działając wspólnie i w porozumieniu z W. D. i P. Z. pobił Z. W., narażając go na wystąpienie skutku określonego w art. 157 § kk w ten sposób, że uderzał go pięściami po całym ciele oraz kopał, czym powodował obrażenia w postaci złamania końca dalszego prawej kości łokciowej oraz złamania prawego VII żebra i lewego X z obustronną odmą opłucnową, a nadto P. Z. i W. D.

zadawali pokrzywdzonemu ciosy rękoma oraz nogami, przy czym W. D. używał niebezpiecznego narzędzia w postaci drewnianego drąga, przyczyniając się do powstania wymienionych wyżej obrażeń

tj. o przestępstwo z art. 158 § 1 kk

ORZEKA:

I. uznaje **oskarżonych W. D., P. Z. i W. C.** za winnych tego że: w dniu 15 grudnia 2015 roku w T. w pokoju nr (...) budynku socjalnego (...) przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu pobili Z. W. uderzając go pięściami i kopiąc czym narazili go na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutków z art. 157 § 1 kk z tym ustaleniem, że W. C. dopuścił się tego czynu po odbyciu w okresie od 13.09.2013r. do 13.09.2015r. kary 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z 17.03.2010r. w sprawie II K 368/09 za czyn z art. 280 § 1 kk i tj. względem W. D. i P. Z. czynu z art. 158 § 1 kk, a względem W. C. czynu z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to, po zastosowaniu art. 37b kk, w myśl art. 34 §1a pkt 1 i 3 kk i na podstawie art. 158 §1 kk wymierza im kary po 3 (trzy) miesiące pozbawienia wolności oraz kary:

a) wobec W. D. - 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkami wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazanej przez sąd w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym oraz poddania się terapii uzależnienia od alkoholu w terminie 3 (trzech) miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku;

b) wobec W. C. i P. Z. po 10 (dziesięć) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkami wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazanej przez sąd w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym oraz poddania się terapii uzależnienia od alkoholu w terminie 3 (trzech) miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku;

II. na podstawie art. 63 § 1 kk zalicza oskarżonym na poczet orzeczonych kar okresy rzeczywistego pozbawienia wolności:

a) P. Z. od dnia 15 grudnia 2015 roku do 16 marca 2016 roku;

b) W. C. i W. D. od 17 grudnia 2015 roku do 16 marca 2016 roku;

III. zasądza od Skarbu Państwa (Kasy Sądu Rejonowego w T.) na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata A. P. i adwokat A. K. kwoty po 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) złotych brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonym odpowiednio W. D. i W. C. z urzędu;

IV. na podstawie art. 230 § 2 kpk zwraca dowody rzeczowe znajdujące się w Składnicy Komisariatu Policji T.-R. w T.: W. D. zabezpieczoną od niego odzież oraz pałkę teleskopową, a W. C., P. Z. i Z. W. odzież zabezpieczoną od nich;

V. zwalnia wszystkich oskarżonych od kosztów sądowych, a wydatkami obciąża Skarb Państwa.

VIII K 198/16

UZASADNIENIE

W. C. został oskarżony o to, że w dniu 15 grudnia 2015r. w pokoju nr (...) budynku socjalnego (...) przy ul. (...) w T., działając wspólnie i w porozumieniu z W. D. i P. Z. pobił Z. W., narażając go na wystąpienie skutku określonego w art. 157 § 1 kk w ten sposób, że uderzał go pięściami po całym ciele oraz kopał, czym powodował obrażenia w postaci złamania końca dalszego prawej kości łokciowej oraz złamania prawego VII żebra i lewego X z obustronną odmą opłucnową, a nadto P. Z. i W. D. zadawali pokrzywdzonemu ciosy rękoma oraz nogami, przy czym W. D. używał niebezpiecznego narzędzia w postaci drewnianego drąga, przyczyniając się do powstania wymienionych wyżej obrażeń to jest o przestępstwo z art. 158 § 1 kk.

Oskarżony w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Na rozprawie złożył wyjaśnienia zmienne, aczkolwiek w rezultacie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i skorzystał z tzw. dobrowolnego poddania się karze. Wyjaśnił m.in., że był w środku w pokoju, w którym doszło do pobicia, pomagał pozostałym dwóm sprawcom, aczkolwiek sam nie bił pokrzywdzonego (k. 349).

Sąd co do zasady dał wiarę tym fragmentom wyjaśnień oskarżonego, w których przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Należy podkreślić, że w ocenie Sądu postawa oskarżonego w toku całego postępowania była ukierunkowana na uniknięcie odpowiedzialności karnej, później na jej umniejszenie i tak naprawdę do końca postępowania taki cel przyświecał oskarżonemu. Najlepiej o tym świadczy przebieg rozprawy. Powodem takich zabiegów oskarżonego był zdaniem sądu fakt, że zdawał sobie dobrze sprawę, że grozi mu stosunkowo surowa kara, zważywszy na to, że ledwie trzy miesiące przed popełnieniem niniejszego przestępstwa zakończył odbywać karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną za przestępstwo podobne, popełnione z użyciem przemocy. Nie da się ukryć, że oskarżony ma doświadczenie jako podsądny w procesach karnych. Dopiero gdy zdał sobie sprawę, że szanse na uniknięcie odpowiedzialności, a nawet jeszcze istotniejsze niż uzyskane w efekcie tzw. dobrowolnego poddania się karze jej umniejszenie są żadne, skorzystał tego dobrodziejstwa. Na marginesie warto zaznaczyć, że pozostali sprawcy także podjęli próbę uchronienia kolegi przed odpowiedzialnością karną. Zdaniem Sądu ta swoista solidarność ze współsprawcą miała swoje źródło także w świadomości, że W. C. może zostać skazany na stosunkowo długie pozbawienie wolności, a groziło mu do 4 lat i 6 miesięcy.

W sprawie najważniejsze było ustalenie czy w pokoju, w którym doszło do pobicia Z. W. znajdowało się oprócz niego dwóch czy trzech mężczyzn i oczywiście czy byli nimi oskarżeni. Warto w tym miejscu podkreślić, że – jak słusznie podkreśla Lech Gardocki (System prawa karnego, t. IV, s. 456) – konstrukcja przestępstwa bójki lub pobicia pozwala Sądowi na ograniczenie się do ustalenia, czy dana osoba brała w nim udział i ewentualnie jakiego typu była to bójka lub pobicie z uwagi na skutki. W niektórych wypadkach należy także ustalić, kto ze sprawców tego czynu używał niebezpiecznego przedmiotu. Konstrukcja art. 158§1 kk jest wynikiem niemożności ustalenia, który z uczestników zajścia zadał cios pociągający za sobą skutki decydujące o kwalifikacji prawnej (wyrok S.A. w Łodzi z 12.10.00r., Prok. i Pr. 2001/6/22). Przez pobicie należy rozumieć czynną napaść przynajmniej dwóch osób na jedną albo grupy osób na grupę, przy czym w tym wypadku można jednoznacznie wskazać na broniących się i atakujących (OSNKW 1972/6/98). W niniejszej sprawie jasnym jest, bez konieczności wdawania się w szczegóły, iż to grupa napastników miała zdecydowaną przewagę nad pokrzywdzonym. Sprawcą przestępstwa z art. 158§1kk jest każdy, kto w jakikolwiek sposób bierze udział w bójce lub pobiciu, niezależnie od tego czy jego osobisty udział wykazuje cechy działania niebezpiecznego dla życia lub zdrowia człowieka, a także niezależnie od tego, czy można mu przypisać zadanie ciosu. Odpowiedzialność za udział w bójce lub pobiciu ma charakter wspólnej odpowiedzialności biorących udział w takim zdarzeniu (Komentarz do Kodeksu Karnego, Zakamycze 1999, t. 2, str. 296-297 i orzecznictwo tam powołane). Jak wspomniano, do przyjęcia udziału w pobiciu nie jest konieczne przypisanie sprawcy zadania jakiegokolwiek ciosu, a wystarczy „świadome połączenie działania jednego ze sprawców z działaniem drugiego człowieka lub większej grupy osób przeciwko człowiekowi lub grupie ludzi” (OSNKW 1972/11/181). Również „zagrzewanie” bijących do kontynuowania pobicia jest zgodnie z orzecznictwem i doktryną sprawstwem z art. 158§1kk (Komentarz jw. str. 298 i powołane tam piśmiennictwo). Udziałem w pobiciu jest nie tylko zadawanie razów innym osobom, ale jest nim każda forma zachowania się kierowanego wolą udziału w grupie napastniczej, bowiem już obecność każdego uczestnika zwiększa przewagę napastników i przez to ułatwia im dokonanie pobicia, a wzmaga również niebezpieczeństwo nastąpienia skutków dla zdrowia ofiary. Rozmaitość form zachowania i aktywności każdego z uczestników, ich ilość i skutki mają znaczenie dla oznaczenia stopnia winy danego sprawcy, ale nie są znamienne dla bytu tego przestępstwa (wyrok S.A. w Krakowie z 1.03.01r., KZS 2001/4/25, wyrok S.A. w Łodzi z 23.11.00r., Prok i Pr. 2001/6/20). Od strony podmiotowej przestępstwa z art. 158§1kk wystarczy świadomość sprawców i godzenie się na udział w bójce lub pobiciu o takiej „temperaturze”, że istnieje zagrożenie opisane w tym przepisie oraz co najmniej przewidywanie, że bierze się udział w bójce lub pobiciu stwarzającym narażenie na skutek określony w art. 156§1 kk lub art. 157§1 kk. W okolicznościach sprawy nie może budzić wątpliwości ta świadomość, zarówno przewidywanie samego oskarżonego, jak i pozostałych napastników, którzy są osobami dorosłymi i zdrowymi psychicznie. Dla bytu przestępstwa z art. 158§1 kk nie jest istotny stopień naruszenia czynności określonych organów ciała, a istnienie

bezpośredniego niebezpieczeństwa narażenia pokrzywdzonego na skutek, o jakim mowa w tym przepisie (wyrok SN, Prok. i Pr. 1998/4/1).

Konkludując należy podkreślić, że udział W. C. w pobiciu Z. W. został udowodniony ponad wszelką wątpliwość, a co za tym idzie należało uznać, że okoliczności sprawy nie budziły wątpliwości. Sam oskarżony przyznał, że przebywał w pokoju w czasie drugiego chronologicznie zajścia w dniu 15 grudnia 2015 roku (a o to zajście w istocie Prokurator oskarżył trzech mężczyzn podkreślając to przedstawiając zarzuty na początku przewodu sądowego i do tego odnosił się oskarżony), tak więc „bez dwóch zdań” popełnił przestępstwo z art. 158§1 kk. Także zeznania pokrzywdzonego w zakresie udziału trzech mężczyzn w pobiciu go były całkowicie konsekwentne. Rozpoznał ich w toku okazania tablic poglądowych. Warte podkreślenia jest dosyć oczywiste stwierdzenie pokrzywdzonego, konstatujące, że skąd miałby wiedzieć, że sprawców było trzech, skoro W. C. (jak na pewnym etapie wyjaśnień twierdził) miałby w ogóle nie wchodzić do pokoju (k. 349). Należy w tym miejscu zauważyć, że pokrzywdzony nie był w stanie dokładnie opisać szczegółów zajścia, w tym drobniaczko roli każdego ze współsprawców, aczkolwiek nie miał wątpliwości, że oskarżony także zadawał ciosy. Było to wynikiem nie tylko samego charakteru zdarzenia, jego dynamiki, lecz także alkoholu pod wpływem którego, jak sam podkreślił, się znajdował (vide także dokumentacja szpitalna). Tym bardziej jego zeznania z rozprawy przekonały Sąd o wiarygodności samego pokrzywdzonego, jak i jego zeznań co do istoty sprawy. Dodatkowo warto zaakcentować, że zarówno pokrzywdzony, jak i oskarżony zgodnie twierdzili, że nie dzieli ich żaden konflikt, który ewentualnie mógłby kazać inaczej spojrzeć na obciążające W. C. zeznania Z. W.. Co więcej postawa pokrzywdzonego zaprezentowana przed Sądem (pełna zgoda na proponowane kary, niedomaganie się jakichkolwiek pieniężnych rekompensat za doznane krzywdy, płacz gdy usłyszał przeprosiny W. D.) utwierdziła Sąd w przekonaniu, że Z. W. nigdy nie zdecydowałaby się, tym bardziej pod groźbą odpowiedzialności karnej, na obciążenie W. C. ponad to, co rzeczywiście miało miejsce.

Z uwagi na fakt, że w efekcie wyrok w niniejszej sprawie zapadł w trybie art. 387 kpk, Sąd oparł rozstrzygnięcie nie tylko o dowody przeprowadzone bezpośrednio na rozprawie, lecz także o ujawnione zgodnie z art. 387§5 kpk wszystkie dowody wymienione w akcie oskarżenia. Poza omówionymi wyżej (wyjaśnieniami i zeznaniami pokrzywdzonego) pozostałe dowody nie budziły wątpliwości Sądu, nie były też kwestionowane przez strony, stąd należało dać im wiarę, a także uznać za zbędne ich szczegółowe omawianie.

W rezultacie Sąd uznał oskarżonych W. D., P. Z. i **W. C.** za winnych tego że: w dniu 15 grudnia 2015 roku w T. w pokoju nr (...) budynku socjalnego(...)przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, pobili Z. W. uderzając go pięściami i kopiąc, czym narazili go na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutków z art. 157 § 1 kk.

W. C. dopuścił się tego czynu po odbyciu w okresie od 13.09.2013 r. do 13.09.2015 r. kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z 17.03.2010 r. w sprawie II K 368/09 za czyn z art. 280 § 1 kk i to jest uznał oskarżonego W. C. za winnego popełnienia czynu z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Zmiana opisu czynu w stosunku do aktu oskarżenia wynikała nie tylko faktu, że materiał dowodowy nie pozwalał na ustalenie bez wątpliwości, że pokrzywdzony został pobity z użyciem niebezpiecznego narzędzia podobnego do broni palnej lub noża, ale także z okoliczności, że skarga prokuratorska w istocie dotyczyła drugiego zdarzenia z 15 grudnia 2015 roku. Trudno więc uznać, że wszystkie obrażenia ciała pokrzywdzonego powstały wówczas. Nie zmienia to postaci rzeczy, że niewątpliwie mieliśmy do czynienia z narażeniem, o którym mowa w art. 158§1 kk, tym bardziej, że pokrzywdzony był niewątpliwie bity po głowie.

Zgodnie z ustaleniami z rozprawy Sąd wymierzył oskarżonemu W. C. tzw. karę łączoną czy mieszaną 3 trzech miesięcy pozbawienia wolności i 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkami wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazanej przez sąd w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym oraz poddania się terapii uzależnienia od alkoholu w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku. Twierdzenia oskarżonego jakoby był trzeźwy w chwili popełnienia przestępstwa nie wytrzymują konfrontacji z wyjaśnieniami pozostałych oskarżonych, a także z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Nie sposób uznać, że ktoś był trzeźwy, skoro przez kilka dni pił alkohol wspólnie m.in. z P. Z., u którego jeszcze po 17.00 stwierdzono 0,40 mg/l alkoholu w wydychanym

powietrzu. Z drugiej strony Sąd nie przeczy, że W. C. mógł się czuć trzeźwy takim nie będąc. To typowe u osób, które nadużywają i to przez dłuższy czas alkoholu.

Okolicznościami obciążającymi była uprzednia karalność oskarżonego i odpowiadanie w warunkach recydywy z art. 64§1 kk, co więcej fakt, że oskarżony dopuścił się niniejszego przestępstwa ledwie trzy miesiące od opuszczenia zakładu karnego. Łagodząca okolicznością była, zwłaszcza w kontekście kary orzeczonej wobec W. D., mniejsza rola W. C. w przestępstwie.

Na poczet kary zaliczono oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania.

O dowodach rzeczowych orzeczono w myśl art. 230§2 kpk.

Z uwagi na trudną sytuację materialną W. C. został zwolniony od kosztów sądowych (art. 624§1 kpk w zw. z art. 17 ust 1 Ustawy o opłatach w sprawach karnych), a kosztami obrony udzielonej z urzędu obciążono Skarb Państwa (§14 ust 2 pkt 3 i §2 ust. 3 rozporządzenia Min. Spr. z 28.09.02 r. w sprawie opłata za czynności adwokackie...).